

Matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33 najoqqutaralugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut tullinnguuttoq Naalakkersuisut saqqummiuppaat:

Siunnersuut uunga Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaanut pillugu Inatsisissamut Siunnersuummut Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaannut siunnersuut

(Nalunaarutiginninnermut malittarisassanik naligiissarineq, sulinermi ajutoornerit il.il. pineqartillugit akuersaarnissamut apeqquummik sukangannginnerusumik nalilersuineq)
(Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Tunngavigisaq

Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsit kingullerpaamik 2018-imi allanngortinneqarpoq. Saqqummiussatut inatsisissatut siunnersuummik akuersissuteqarnerup nassatarissavaa Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsisip allanngortinnissaa, taamaalilluni nunatsinni sulinermi ajoqusernermut aaqiissutaasoq annertunerusumik nutarsarsimalissalluni.

Siunnersuummi pingaarnertut suliarisat tassaapput:

Sulinermi ajutoornerni akuersaarnissamut apeqquummik sukangannginnerusumik nalilersuineq

Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsimmi allannguisoqassaaq, sulinerminnut atatillugu ajutoortut tamarmik ajutoornerisa sulinermi ajutoornertut akuersaarneqarnissaannut periarfissaq annertunerulersinniarlugu. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsimmi allannguutit kingunerissavaat, maanna inatsit atuuttoq malillugu akuersaarinnittarnermiit, inuup ajoquserneri qaangiuttussat aamma annertunerusumik sulinermi ajutoornertut akuersaarneqarsinnaalernissaat. Ajutoornerup sulinermi pisimanissaa aamma sulinermi atukkanik pissuteqarnissaa, ilanngullugu nakorsaatinik pissutaasut ataqatigiissallutik pisup imaluunniit sunniutaasup aamma inuup ajoqusernerup akornanni piumasaqaat attatiinnarneqassaaq.

Inatsisitigut aalajangikkatut killissarisanik atorunnaarsitsinerit

§ 15-imi piffissaliussat inatsisitigut aalajangerneqartut pillugit Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsisikkut, nr. 1528, 21. december 2010-meersukkut ikkunneqarput aamma inatsisinik atuuttunik ingerlatsitseqqiinerulluni. Akuersaarneq, ajunngitsorsiassat aamma taarsiissutissat pillugit ataatsimoorussamik aalajangiinissaaq pillugu aalajangersagaq illuatungeriit tusarniaaffigineqarnerinik ikinnerusunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigalugu eqqunneqarpoq, ilanngullugu aallaaviatigut pisariaqarunnaassasoq suliame aalajangiinerit allat ilaat pillugu naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasup qaangiunnissaanik utaqqinissaaq, suliap ingerlateqqinneqarsinnaanissaanut.

Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsit malillugu sulianik ingerlatsinermi, piffissap suliassat suliarineqartarnerat sivikillineqarnissaanut atatillugu

piffissaliussat inatsisitigut aalajangerneqartut aamma ataatsimoorussamik aalajangiineq suliani tamani kissaatigineqartumik sunniuteqarsimangillat.

Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni sulineramik ajoqusernermi isumannaarineq pillugu inatsit malillugu sulineramik ajoqusernermi nalunaarutiginninnermik suliaqartarnermut aamma ajoquserup ikiorsiissutinik pisinnaatitaaneranut piffissaritit inatsisitigut aalajangerneqartut atorunnaarsinneqassasut.

Naliliiffigineqarpoq, piffissaritit inatsisitigut aalajangerneqartut suliassat suliarineqartarnerannut piffissamik ersarissunik anguniakkanik taarserneqarneranni Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip siulersuisuisa sulianik naapertuunnerpaamik aaqquissuussinissamut periarfissaat aamma akisussaaffiat nukittorsassagaa. Suliassat suliarineqartarnerannut piffissamut anguniagaq pisariitsumik ersarissumillu ingerlatsinerup aqunneqarneranut atatillugu anguniakkat Arbejdsmarkedets Erhvervssikringi ilanngullugu annerusumik eqaannerusumik pisariinnerusumillu ingerlatsisissinnaalissavaa.

Sulinermi ajutoornernik nalunaarutiginninnermut piumasaqaatit allanngortitat

Siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsit malillugu, nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat allanngortinneqarnissaat, taamaalillutik Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsit malillugu nalunaarutiginninnermut malittarisassanut annertunerusumik assingulerlutik. Nalunaarutiginninnissamut pisussaaffik sulisitsisumut atuutiinnassaaq, inatsit malillugu isumannaarinissamut pisussaaffeqartoq. Allanguutit kingunerissavaat, ajutoornerup kingunerisaanik ulloq sulinngiffiusoq siulleq, piffissamut nalunaarutiginniffiusumut aalajangiisunngornissaa. Nakorsat aamma kigutit nakorsaasa inuussutissarsiornermi nappaatinik nalunaarutiginninnissamut pisussaaffiat inatsisissatut siunnersuutip sunniuteqarfigissangilaa.

Aningaasannngortitsinermit naleqqersuutit nutarsakkat

Taarsigassarsiat aningaasannngortinnerannut naleqqersuutit nutarterneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, tamatuma kingorna taarsiissutaasut aningaasannngorlugit ataatsikkut tunniunneqassatillugit, inuussutissarsiorsinnaanermik annaasaqarnermut taarsiiffigitinneq aamma pilersuisumik annaasaqarnermut taarsiiffigitinneq naatsorsorneqassallutik, (ataasiartumik aningaasannngorlugit), ingerlaavartumik taarsiissutinut taarsiullugit. Ingerlaavartumik taarsiissutit aningaasannngorlugit ataatsikkut tunniutassannngortinneqarnerat pillugu malittarisassat atuuttut malillugit, naleqqersuutit assigiinngitsut atorneqassapput. Naleqqersuutit arlallit nutaanngilipput aamma kinguneralugu, assigiimmik naleqarnissamik tunngaviup, taarsigassarsiat ingerlaavartumik akilersorneqarnissaat imaluunniit ataasiartumik tamakkerlugit akilernerneqarnissaat apeqqutaatinnagu, eqquutsinneqannginnera. Taarsigassarsiat aningaasannngortinnerannut naleqqersuutit nutarterneqarnissaannut siunnersuutip qulakkiissavaa, tamanna tunngavik naleqqersuutit malissagaat, kiisalu ajoquserup tamarmik taarsiiffigineqarnissaat naatsorsorneqassasoq pissutsinut atuuttunut naleqquttumik qaffasissusilimmik. Ilanngullugu siunnersuutigineqarput taarsigassarsiat aningaasannngortinnerannut naleqqersuutini immikkuualuttut arlallit. Taamaalilluni taarsigassarsiat aningaasannngortinnerannut naleqqersuutit akinik naleqqussaaneermik ilaqassalluni, akinik aamma aningaasarsianik qaffaanerit nalinginnaasut kingunerisaannik.

Aalajangiussinernik aalajangiussaasimasunik tamanik nalilersueqqinnissamut Arbedsmarkedets Erhvervssikringimut aqutissiuineq

Siunnersuutikkut Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermi suliassaqarfimmi naammagittaalliornermut aaqqiissummik pisariunnginnerusumik pilersitsinissaq kissaatigineqarpoq, taanna aaqqiissummi killeqarfiit qaangerlugit annertunermik ataqatigiinnermik pisariillisaanermillu ilalersuuteqassalluni. Taamaattumik aalajangiussani ilaasuni missiliuinnermik tassannga nalilersueqqinnissamat Arbejdsmarkedets Erhvervssikringimut aqutissiuiinissap ilanngunnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Sillimmasiisarfik akiliisinnaajunnaaraangat imaluunniit sulinermi ajutoornermut sillimmasiissutinik ingerlatsinissamat akuersissummik arsaarneqaraangat, sulinermi ajutoornermut sillimmasiinernik aqutsinerup Erhvervssikringimiit ajutoornermut sillimmasiisarfinnut Garantifondimut nuutsinneqarnera

Ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq, ajutoornermut sillimmasiisarfinnut Garantifondeni sulinermi ajutoornermut sillimmasiinernik allaffissornermik ingerlatsilissasoq, ima pisoqartillugu, sillimmasiisarfik sulinermi ajutoornermut sillimmasiinernik ingerlatsinissamat akuersissummik arsaarneqarpat. Malittarisassat atuuttut malillugit taamatut pisoqarpat Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip sulinermi ajutoornermut sillimmasiinernik tiguisussaavoq. Ajutoornermut sillimmasiisarfinnut Garantifondeni misilittagaqarpoq sillimmasertunik aamma isumannaartunik isumaginninnermik pisuni, ajoqusernermut sillimmasiisarfiit sillimmasiisarfiittut ingerlatsinissamat akuersissutaannik arsaarinnittoqartillugu. Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip tamanna annertoqataanik misilittagaqarfiginngilaa. Siunnersuutikkut qulakkeerneqassaaq, Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip qitiusumik suliassaminik ingerlatsinnaalerneru, tassaasoq sulinermi ajoquserneq pillugu inatsit malillugu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik aamma eqqortunik aalajangiinernik.

Nioqutinut akisussaaffeqarnermut malittarisassianik sunniivigeqateqarneq

Aamma siunnersuutigineqarpoq, sulinermi ajoquserneq pillugu suliani akiliisitsinissamat piunasaqarsinnaaneq pillugu aalajangersakkamik atuutilersitsisoqassasoq, tunisassiap ajoquteqarnera pissutigalugu, taamaalluni tunisassiorlumut imaluunniit akunnermiliuttutut niuertumut, tunisassianut akisussaaneq pillugu malittarisassat malillugit taarsiinissamat akisussaaffeqartumut akiliisitsinissamat piunasaqarneq periarfissaalerluni. Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsit malillugu Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip maannamut suliat ingerlattarpai aamma taarsiissuteqarnissaq pillugu aalajangiisarluni. Siunnersuutikkut qulakkeerneqassaaq, Kalaallit Nunaanni sulinermi ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsit malillugu tunisassiorlumut imaluunniit akunnermiliuttutut niuertumut, tunisassianut akisussaaneq pillugu malittarisassat malillugit taarsiinissamat akisussaaffeqartumut, taarsiiffigininnermut aningaasartuutitut tunngatillugu sulinermi ajoqusernermut sillimmasiisarfiit, suliffeqarfiit imminnut sillimmasersimasut aamma Arbejdsmarkedets Erhvervssikringi akiliisitsinissamat piunasaqarsinnaalernerat.

Aalajangersakkat sinneri

Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarput allannguinerit arlallit pingaartumik teknikkimut tunngasut, sulinermi ajoqusernerit pillugit oqartussaqaqarfinni suliassat sularineqartarnerat pisariillisakkat ikorfartornissaannik siunertaqartut, aamma siunnersuutit allat, sulinermi ajoqusernermut tunngatillugu aaqqiissuussamik immikkoortunik arlalinnik nutarterisut, ullumikkut malittarisassat naleqqukkunnaarmata, imaluunniit suleriaaseq inatsisip siunertaanut naapertuutinngitsumik ineriartorsimammat.

Allaqqakkamut Naalakkersuisunit oqaaseqaatit

Sulinermi ajoqusernermi isumannaarineq pillugu inatsisaasut nutarsarneqarnerat Naalakkersuisut iluarisimaarpaat. Ilanngullugu kikkut tamarmik sulinerminut attuumassuteqartumik ajoqusernermik atugaqalersoq ajoqusernerup sulinermi ajoqusernertut akuerisaanissaanut siunnersuutip periarfissaasumik annertusaanera pitsaasuvoq. Aamma ajoqusersimasut tamarmik piffissamut naleqquttumik inissisimaffigisamik aallaaveqartumik taarsiissutigisassanik naatsorsuiffigisarnissaannik siunnersuutip qulakkeerinera iluarinartuuvoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornermilu kingunerisinnaasat

Pisortanut inatsisissatut siunnersuutaasumit aningaasaqarnermi kingunerisinnaasat tamarmiusut taasariaqanngitsut missiliuutaapput.

Taamaattorli ukiup ilivitsup ataatsip iluani aningaasatigut kingunerisinnaasaalunnik peqarsinnaassaaq. Taamaattorli aningaasartuutit appariarnissaat imaluunniit amerleriarnissaa pineqarnerisut siulittuutigineqarsinnaassanngillat. Inatsisissatut siunnersuut, ukiut arlallit ingerlaneranni agguaqatigiissillugu 100.000 kr.-t tikillugit aningaasartuutini annikitsumik appariarnermik nassataqarsinnaaneri annertuumik nalornissuteqarfigalugit missiliuutigineqarput.

Namminersuutitut inuussutissarsiorfimmut aningaasatigut allaffissornermilu kingunerisinnaasat

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiorfimmut inatsisissatut siunnersuummi aningaasatigut kingunerisinnaasat tamarmiusut annikitsuaraassasut missiliuutigineqarput. Taamaattorli ukiup ilivitsup ataatsip iluani aningaasatigut nikerarnerit pisinnaasassapput. Taamaattorli aningaasartuutit appariarnissaat imaluunniit amerleriarnissaa pineqarnerisut siulittuutigineqarsinnaassanngillat. Inatsisissatut siunnersuut, ukiut arlallit ingerlaneranni agguaqatigiissillugu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiorfimmi ukiumut 400.000 kr.-t tikillugit aningaasartuutini annikitsumik appariarnermik nassataqarsinnaaneri annertuumik nalornissuteqarfigalugit missiliuutigineqarput.

Aningaasatigut kingunerisinnaasanik taakkuninnga nalilersuinermit immikkuualuttortaligaanerusumik nassuiaammut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 4 innersuussutigineqassaaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornermilu kingunerisinnaasat

Ajoqusernunut imaluunniit qimagaasunut, Europap avataani najugaqartunut, naammagittaalliuteqarnissamut piffissarititaasup allanngortinneqarnissaanik siunnersuut, innuttaasunut killilimmik allaffissornikkut kinguneqassaaq.

Ajoqusernunut imaluunniit qimagaasunut naammagittaalliuteqarnissamut piffissarititaassapput sapaatip akunneri arfinillit, naammagittaalliuteqartup aalajangiinermik tigusaqarnerata kingorna, ajoqusernut imaluunniit qimagaasut najugaqarfiat apeqquataatinnagu. Malittarisassat atuuttut malillugit ajoqusernunut imaluunniit qimagaasunut, Europap avataani najugaqartunut, naammagittaalliuteqarnissamut piffissarititaasoq qaammatit pingasuupput. Digitalinngortitsineq nalinginnaasoq isumaqarpoq, ajoqusernut aalajangiussami atuarnissaannut aamma taakkua qarasaasiat aqquutigalugit naammagittaalliutiginissaannut periarfissaqarnerat, pineqartup sumi najugaqarnera apeqquataatinnagu. Taamaattumik ajoqusernunut naammagittaalliuteqarnissamut piffissarititaasut sivitsorneqarnissaat pisariaqarunnaarpoq, Europap avataani najugaqartunut. Ankestyrelsi pisuni immikkut ittuni naammagittaalliuteqarnissamut piffissarititaasunik immikkut qinnuteqarnissamut nangittumik periarfissaqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuut nalilerneqarpoq innuttaasunut allaffissornikkut kinguneqassanngitsoq.

Tusarniaaneq

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik tusarnianermik ingerlatarisamik isumaginnissimavoq. Ilaatigut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup naalakkersuisoqarfiit attuumassuteqartut tusarniaavigisimavai. Siunnersuut piffissami 22. April - 23. maj 2024-mi tusarniaassutaasimavoq, taannalu Naalakkersuisut tusarniaassutaasunut nittartagaanni inissinneqarsimavoq, soorlulusooq illua'tungerisanut avataaniittunut nassiunneqarsimalluni.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikringimit (AES-imit), Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Eqqartuussivinnut Aqutsisoqarfimmit (Domstolsstyrelsen), Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinnit, aamma SIK-mit (Sulinermit Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat-nit) imarisamut tunngassutilinnik oqaaseqaatinik imaqartunik tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarsimavoq.

Tusarniaanermut ingerlatarisamut erseqqinnerusumik nassuiaassummut Tusarniaanermut allakkiaq aamma imaqarniliaq innersuussutigineqassapput.

Ilanngussat

1. Siunnersuut uunga Kalaallit Nunaanni sulinermit ajoqusernermut isumannaarineq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaanut inatsit (Nalunaarutiginninnermut malittarisassanik naligiissarineq, sulinermit ajutoornerit il.il. pineqartillugit akuersaarnissamut apeqqummik nalilersuineq)
2. Tusarniaanermut allakkiaq aamma imaqarniliaq